

REFERAT Magistraten 2022-25 d. 03-10-2022

Mødedato Mandag d. 03. oktober 2022 kl. 17:00

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra borgmesteren.....	3
2. behandling af budget 2023.....	4
Implementering af anbefalinger om energireduktioner.....	9
Bevilling - Ny Søndervang.....	13

Punkt 314: Meddelelser fra borgmesteren

00.22.00-P35-2-22

Sagsfremstilling

a. Status på den fælleskommunale budgetkoordinering i KL-regi

Magistraten tog status på den fælleskommunale budgetkoordinering i KL-regi, herunder om resultatet for så vidt angår service- og anlægsrammerne, til efterretning.

b. Kommunaløkonomisk Forum (KØF) den 12.-13. januar 2023

En orientering om KL's afholdelse af Kommunaløkonomisk Forum (KØF) den 12.-13. januar 2023 blev taget til efterretning, idet medlemmerne af Magistraten senest den 6. oktober 2022 skal tilkendegive, om de ønsker at deltage i KØF og gøre brug af de forhåndsreserverede flyafgange.

c. Anke af en dom afsagt af Frederiksberg Ret

En orientering om modpartens anke af en dom om afskedigelse af en medarbejder afsagt af Retten på Frederiksberg blev taget til efterretning. Ankestævningen er sendt til advokatfirmaet Poul Schmidt, der vil varetage kommunens interesser i sagen.

Punkt 315: 2. behandling af budget 2023

00.30.10-Ø00-2-22

Resume

Den endelige vedtagelse af Frederiksberg Kommunes budget 2023 foretages med 2. behandlingen af budgettet i Kommunalbestyrelsen den 10. oktober 2022. Vedlagt sagen til Magistraten er oversigt over partiernes ændringsforslag, der vil danne udgangspunkt for et afstemningstema til brug for budgetvedtagelsen i Kommunalbestyrelsen den 10. oktober 2022. Sagen indeholder desuden en indstilling om valget mellem statsgaranteret og selvbudgetteret indtægtsgrundlag.

Beslutning

Magistraten indstiller,

1. at det godkendes, at afstemningstemaet opsættes ud fra de i afsnit 1.1. beskrevne principper
2. at de vedlagte ændringsforslag (bilag 1) samt de ved indstillingspunkt 1 besluttede principper danner udgangspunkt for afstemningstemaet med ændringsforslag til budgetforslag 2023 ved Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet den 10. oktober 2022
3. at de tekniske ændringer som fremgår i afsnit 3 indarbejdes i afstemningstemaet
4. at budget 2023 baseres på statsgaranteret indtægtsgrundlag, jf. afsnit 4 og bilag 3
5. at budgetbemærkningerne ajourføres svarende til de endeligt vedtagne ændringsforslag til budgettet
6. at Økonomisk politik oversendes til Kommunalbestyrelsen til godkendelse den 10. oktober 2022
7. at takstbladet indgår i afstemningstemaet til godkendelse af Kommunalbestyrelsen den 10. oktober 2022.
8. at kirkeskatten vedtages uændret til 0,5 pct., jf. behandling af Frederiksbergs Provstis budget 2023 (Magistraten den 26. september 2022, pkt. 295).

Magistraten godkendte taletidsreglerne i justeret form således:

Budgetdebatten starter med indledende ordførertaler på indtil 6 minutter. Hvert medlem har mulighed for at bede om ordet til en kort bemærkning (replik) på indtil 1 minut til hver ordførertale. Herefter har ordføreren mulighed for en duplik på indtil et minut. Herefter har både medlem og ordfører mulighed for endnu en runde med replik og duplik på indtil et minuts varighed.

Den ordfører, hvis indlæg der er kommet korte bemærkninger til, har mulighed for en afsluttende samlet replik på indtil 2 minutters varighed.

Der afsættes maksimalt 45 minutter til hvert parti.

Der afholdes en pause på 15 minutter i løbet af budgetdebatten.

Magistraten besluttede at fremrykke mødet den 10. oktober 2022 i kommunalbestyrelsen frem til kl. 18, og at spørgsmål til partiernes budgetændringsforslag kan stilles til forvaltningen frem til tirsdag den 4. oktober 2022, kl. 12 til kommunaldirektør Stig Henneberg og økonomichef Jesper Kragerup.

Partiernes budgetændringsforslag oversendes til Hovedudvalget til orientering.

Indstilling

Forvaltningen indstiller,

1. at det godkendes, at afstemningstemaet opsættes ud fra de i afsnit 1.1. beskrevne principper
2. at taletidsregler godkendes, jf. afsnit 1.2
3. at de vedlagte ændringsforslag (bilag 1) samt de ved indstillingspunkt 1 besluttede principper danner udgangspunkt for afstemningstemaet med ændringsforslag til budgetforslag 2023 ved Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet den 10. oktober 2022
4. at de tekniske ændringer som fremgår i afsnit 3 indarbejdes i afstemningstemaet
5. at budget 2023 baseres på statsgaranteret indtægtsgrundlag, jf. afsnit 4 og bilag 3
6. at budgetbemærkningerne ajourføres svarende til de endeligt vedtagne ændringsforslag til budgettet
7. at Økonomisk politik oversendes til Kommunalbestyrelsen til godkendelse den 10. oktober 2022
8. at takstbladet indgår i afstemningstemaet til godkendelse af Kommunalbestyrelsen den 10. oktober 2022.

9. at kirkeskatten vedtages uændret til 0,5 pct., jf. behandling af Frederiksbergs Provstis budget 2023 (Magistraten den 26. september 2022, pkt. 295).

Sagsfremstilling

Magistraten og Kommunalbestyrelsen førstebehandlede budget 2023 hhv. den 29. august 2022 og 5. september 2022. Med denne sag fremlægges budgettet til 2. behandling. Sagen har følgende afsnit:

1. Partiernes ændringsforslag
2. Politiske ændringer ift. budgetforslaget
3. Tekniske ændringer
4. Valg af statsgaranteret indtægtsgrundlag
5. Økonomisk politik
6. Takstblad

1. Partiernes ændringsforslag

Et flertal i Kommunalbestyrelsen bestående af Socialdemokratiet, Enhedslisten, Det Radikale Venstre, Venstre og SF har indgået forlig om fælles ændringsforslag til budget 2023-2026. Det Konservative Folkeparti har udarbejdet egne ændringsforslag. Alle partiers ændringsforslag indgår i vedlagte oversigt (bilag 1), som foreslås at danne grundlag for et afstemningstema til Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet den 10. oktober 2022. Afstemningstemaet vedlægges som bilag til sagen til Kommunalbestyrelsens andenbehandling af budgettet. Dette er parallelt med processen til budget 2022. Nøgletal opgjort for hvert sæt af ændringsforslag er vedlagt sagen som bilag 2.

På Magistratens møde den 19. september 2022 anmodede Magistraten forvaltningen om en kort skriftlig redegørelse om sammenhængen mellem budgetforliget, de af KL udmeldte service- og anlægsrammer samt kommunens økonomiske politik. Dette indgår i bilag 2 som en del af opgørelsen af nøgletal for de indkomne sæt af ændringsforslag.

1.1. Principper for afstemningstemaet:

Det indstilles, at afstemningstemaet opsættes efter følgende principper:

- Drift: Der stemmes først om de forslag, partierne har ønsket til særskilt afstemning. Herefter stemmes samlet om hvert af de to budgetforslag i rækkefølge efter, hvilket der er økonomisk mest vidtgående
- Anlæg: Der stemmes først om de forslag, partierne har ønsket til særskilt afstemning. Herefter stemmes samlet om hvert af de to budgetforslag i rækkefølge efter, hvilket der er økonomisk mest vidtgående
- Finansielle poster: Der stemmes om de forslag, partierne har ønsket til særskilt afstemning. Herefter stemmes samlet om hvert af de to budgetforslag i rækkefølge efter, hvilket der er økonomisk mest vidtgående

Det samlede budgetoverslag og konsekvens for kommunes økonomi i budget- og overslagsår genberegnes kun for vedtagne forslag efter 2. behandlingen. Såfremt et parti tilslutter sig andre ændringsforslag ud over deres egne, kan dette betyde, at den samlede sum af de forslag et parti stemmer for, ikke kan leve op til målsætningerne i den økonomiske politik. Derfor anmodes partierne om at tilslutte sig, at deres oprindelige budgetforslag (som stillet til 2. behandlingen) udgør det forslag, som kommunikeres til offentligheden. Partierne anmodes således om ikke at tage ejerskab til udgiftsdrivende forslag, som partiet tilslutter sig, men som ikke har været en del af eget oprindelig budgetforslag, såfremt partiet ønsker at sikre overholdelse af rammer og principper i Økonomisk politik.

1.2. Taletider ved 2. behandlingen af budgetforslaget den 10. oktober 2022

Forvaltningen foreslår for så vidt angår den del af debatten, som ligger forud for afstemningerne, samme taletidsregler ved 2. behandlingen af budgetforslaget den 10. oktober 2022 som ved 1. behandlingen den 5. september 2022.

Reglerne var følgende:

”Budgetdebatten starter med indledende ordførertaler på indtil 5 minutter. Hvert medlem har mulighed for at bede om ordet til en kort bemærkning (replik) på indtil 1 minut til hver ordførertale en gang.

Den ordfører, hvis indlæg, der er kommet korte bemærkninger til, har mulighed for en afsluttende replik på indtil 1 minuts varighed til hvert indlæg. Den ordfører, hvis indlæg der er kommet korte bemærkninger til, har mulighed for en afsluttende replik på indtil 2 minutters varighed.

Der afsættes maksimalt 30 minutter til hvert parti.”

Det foreslås, at der efter denne del af debatten afholdes en pause på 15 min.

Herefter foreslås det, at hvert parti som indledning til afstemningerne får taletid én gang (4 minutter) til at motivere deres særskilte afstemningsønsker. Herefter har hvert medlem mulighed for at bede om ordet til en kort bemærkning (replik) på indtil 1 minut til den indledende tale, hvortil den ordfører, hvis indlæg, der er kommet korte bemærkninger til, har mulighed for en replik på indtil 1 minuts varighed til hvert indlæg. Ordføreren har afslutningsvist mulighed for en afsluttende replik (2 minutter).

Der foreslås afsat maksimalt 20 minutter til hvert parti.

Foreslås drøftet.

2. Politiske ændringer ift. budgetforslaget

I forhold til det indarbejdede i budgetforslaget (MAG og KB den 29. august og 5. september 2022) er nedenstående 9 sager med bevillingskonsekvens behandlet i Magistraten. Sagerne indarbejdes som ændringer til udgangspunktet for afstemningstemaet, og der stemmes således ikke om sagerne som del af afstemningstemaet. Det drejer sig om følgende sager:

- Indtægts- og udgiftsbevilling til styrket fokus på jobformidling i kommuner og a-kasser (MAG 15. august 2022, pkt. 243)
- Med forslag om Spildevandsplantillæg nr. 1/2022 gives en tillægsbevilling på 0,080 mio. kr. årligt i årene 2023-2025 (MAG 22. august 2022, pkt. 271)
- Indtægts- og udgiftsbevilling til administration af loppestader på Frederiksberg Loppetorv fra 2023 (MAG 22. august 2022, pkt. 272)
- Anlægsbevilling til udgifter til indkvartering af ukrainske flygtninge i 2023 (MAG 19. september 2022, pkt. 280)
- Indtægts- og udgiftsbevilling til udvikling af Frederiksberggruterne (MAG 19. september 2022, pkt. 283)
- Indtægts- og udgiftsbevilling til to udviklingsprojekter under "Gamle gymnastiksale – nye muligheder" (MAG 19. september 2022, pkt. 284)
- Udmøntning af konsekvenser af ny lovgivning (DUT) og udgiftsneutrale omplaceringer (MAG 26. september 2022, pkt. 294). Udmøntningen har modpost på magistraten
- Indtægts- og udgiftsbevilling som følge af ændring af takst for frokostordning i dagtilbud (MAG 26. september 2022, pkt. 300)
- Anlægsbevilling meddeles og rådighedsbeløb afsættes i 2023 til renovering af bygning (MAG 26. september 2022, pkt. 311)

3. Tekniske ændringer

I forhold til budgetforslaget har forvaltningen indarbejdet en række tekniske korrektioner.

Der er følgende udgiftsneutrale korrektioner:

- Den 28. juni 2022 blev indgået anden delaftale om finansiering af Arne-pensionen (ret til tidlig pension). Økonomien i aftalen anviser de resterende 760 mio. kr. årligt i besparelser af beskæftigelsesindsatsen til finansiering af Arne-pensionen. Størstedelen af den økonomiske effekt kommer fra, at indsatsen for forsikrede ledige i de første 6 måneder flyttes til a-kasserne, samt ved reducere brugen af vejledning- og opkvalificeringstilbud. For Frederiksberg betyder dette en reduktion på 5,4 mio. kr. i 2023 stigende til 12,0 mio. kr. fra 2024 og frem. Dette udmøntes efter samme principper som første delaftale indarbejdet i budget 2022, hvormed driftsbudgettet på Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget nedjusteres med den af staten forudsatte effekt, som midlertidigt reserveres fuldt i en pulje på Magistraten. Inden udmøntning forelægges Kommunalbestyrelsen, via Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget og Magistraten, en særskilt sag, som klarlægger de fulde konsekvenser af delaftalen.
- En korrektion af takster til budget 2023 med modpost på p/l- og takstpulje reserveret på Magistraten
- En korrektion af afledt drift svarende til de vedtagne anlægsprojekter på flere udvalg, herunder også nulstilling af foreløbig pulje til afledt drift på Magistraten
- En udgiftsneutral omplacering af budget mellem udvalg i forbindelse med institutionen Planetens overgang til kommunal institution
- Udvalgskorrektion vedr. minimumsnormeringer, hvor budget udmøntes fra foreløbig placering på Magistraten til Børneudvalget
- En udgiftsneutral korrektion af bevilling for udgifter og indtægter vedr. indkøbsaftale
- En budgetkorrektion for områder med faggrupper, hvor der i indgåede overenskomster er aftalt højere satsreguleringer end i den gennemsnitlige lønfremskrivning, med modpost på pulje foreløbigt afsat på Magistraten

- En omperiodisering af rådighedsbeløb fra 2023 til 2024 på anlægsprojekter vedr. renovering og modernisering af Søndermarksskolen ud fra opdateret periodisering
- En udgiftsneutral korrektion af bevillinger for udgifter og indtægter under finansielle poster

Der er følgende tekniske korrektion som påvirker kommunens økonomi:

- Frederiksberg Kommune har 19. september modtaget dispensation til skatteforhøjelse for 2023 på 26,58 mio. kr. I praksis betyder det, at kommunen i 2023 friholdes individuel sanktion og beholder 100 pct. af proventet fra de første 26,6 mio. kr. i skattestigning. Hidtil er det forudsat at beholde 25 pct. af proventet fra hele skattestigningen, idet sanktionen udgør 75 pct. Da det allerede var forudsat at beholde 25 pct. af de 26,6 mio. kr., er konsekvensen af den tildelte dispensation kun 75 pct. svarende til 19,9 mio. kr. Dispensationen fra individuel sanktion er gældende i hele perioden 2023-2026 og forventes at bidrage med samlet 55 mio. kr. i reduceret sanktion, hvilket indarbejdes i afstemningstemaet. I KL forventes aktuelt en samlet kommunal skattestigning på ca. 400 mio. kr. selv efter modregning af de kommuner, som sænker skatten. En skattestigning på ca. 400 mio. kr. vil udløse kollektiv sanktion på 7-8 mio. kr. årligt for Frederiksberg Kommune ved fuld indfasning. I alt betyder dette et tab på ca. 40 mio. kr. for perioden frem til 2029, hvor Frederiksberg Kommunes kassemålsætning skal være indfriet. Det forventes derfor kun at være en mindre del af sanktionsfritagelsen (ca. 15 mio. kr.), som reelt giver en forbedring i kommunens økonomi. Dette vil være en engangsforbedring af kassen og modsvares af et varigt tab på ca. 8 mio. kr. også i årene efter 2029. På den baggrund anbefales det ikke at bruge forbedringen fra dispensation til skatteforhøjelse.

4. Valg af statsgaranteret indtægtsgrundlag

Med baggrund i KL's skatte- og tilskudsmodel og regeringens Økonomiske Redegørelse fra august har forvaltningen udarbejdet et skøn for konsekvenserne ved valg mellem selvbudgetteret og statsgaranteret indtægtsgrundlag. Resultatet viser en beskedne gevinst i 2023 ved valg af selvbudgettering på 3,7 mio. kr. fordelt på et tab på 15,1 mio. kr. i 2023 og en gevinst på 18,8 mio. kr. ved efterregulering i 2026.

I lyset af den beskedne gevinst og de aktuelle usikkerheder forbundet med skønnene, som nuværende situation i Danmark og internationalt afføder, anbefaler forvaltningen, at Frederiksberg Kommune vælger statsgaranti for budget 2023. Herudover vil det ved selvbudgettering være nødvendigt at gøre udlæg i kassen, idet gevinsten først realiseres i 2026, hvilket i sig selv er problematisk jf. likviditetsniveauet på kort sigt i budget 2023.

Anbefalingen er uddybet i bilag 3.

5. Økonomisk politik

Økonomisk politik blev senest forelagt med 2. finansielle orientering om budget 2023 på Magistraten den 22. august 2022.

I lyset af det indgåede budgetforlig for 2023 er der sket en opdatering af Økonomisk Politik 2023, der afspejler dette. Herunder forlænges tidshorizonten for den langsigtede målsætning for kassebeholdning udover den fireårige budgetperiode for at kunne favne konsekvenserne ved skatteændring og udfasning af den statslige sanktion herfra. Herudover er der siden seneste forelæggelse af politikken indarbejdet konkrete rettelser, der fremgår med rettellesmarkering (bilag 4).

Det indstilles, at den opdaterede økonomiske politik godkendes i Kommunalbestyrelsen samtidig med budgetvedtagelsen.

6. Takstblad

Takstblad for 2023 vedlægges med afstemningstemaet til godkendelse i Kommunalbestyrelsen den 10. oktober 2022.

Økonomi

De økonomiske nøgletal af de fremsatte ændringsforslag til budget 2023 fremgår af bilag 2. De samlede økonomiske konsekvenser som følge af det ved afstemningen vedtagne kan først opgøres efter budgetvedtagelsen.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten den 3. oktober 2022 og Kommunalbestyrelsen den 10. oktober 2022.

Bilag

Bilag 1 - Oversigter over indkomne budgetforslag

Bilag 2 - Nøgletal for hvert budgetforslag

Bilag 3 - Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering

Bilag 4 - Økonomisk politik 2023

Bilag 5 - Budgetgaranti og konjunkturregulerede områder

Bilag 6 - Skat

Bilag 7 - Tilskud og udligning

Bilag 8 - Finansposter

Punkt 316: Implementering af anbefalinger om energireduktioner

00.01.00-G01-150-22

Resume

Til Magistratens godkendelse forelægges forvaltningens indstilling om implementering af de statslige anbefalinger om reduktion af det offentlige energiforbrug, som de blev fremlagt af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet den 8. september 2022. Der lægges i sagen op til, at Magistraten godkender, at anbefalingerne implementeres under hensyntagen til de kommunale driftsopgaver. Magistraten skal også tage stilling til de konkrete initiativer til energireduktioner i byrummet og på rådhuset, som foreløbig er foreslået. Samtidig orienteres der om, at forvaltningen etablerer en midlertidig tværgående taskforce, som dels skal sikre implementeringen af de energireducerende tiltag, dels har til opgave at se på yderligere forslag til energireduktioner.

Beslutning

Magistraten godkendte,

1. at regeringens anbefalinger til energireducerende tiltag implementeres i Frederiksberg Kommune, som beskrevet i sagen
2. forelagte konkrete tiltag om energireduktion i byrum og kommunens bygninger, som vil blive igangsat hurtigst muligt, herunder:
  - At skøjtebanen på Frederiksberg Runddel ikke etableres i vinteren 2022/23,
  - At der indledes dialog med erhvervslivet om muligheden for at reducere energiforbruget yderligere i forhold til julebelysningen i år,
  - At temperaturen generelt sænkes til 19 grader i de kommunale bygninger med undtagelse af dagtilbud, skoler, plejecentre samt sociale tilbud så som botilbud, aktivitetscentre og anbringelsessteder, idet der efter konkret vurdering kan dispenseres yderligere fra hovedprincippet, og idet hver enkelt skolebestyrelse på hver skole kan træffe beslutning om reduktion af temperaturen ned til 19 grader.
  - At ventilation og belysning på rådhuset reduceres, som beskrevet i sagen - og
  - At forvaltningen arbejder videre med yderligere energireducerende tiltag og opretter postkassen ”sparpaaenergien@frederiksberg.dk”, hvor borgere kan skrive til med tips eller forslag til yderligere energireducerende tiltag.

Forvaltningen blev anmodet om at undersøge mulighederne for en midlertidig rulleskøjtebane eller anden aktivitet på Frederiksberg Runddel i den kommende vinter og om mulighederne for is-skøjteløb i Frederiksberg Have eller på Søerne i den kommende vinter.

Forvaltningen blev anmodet om at overveje, om en økonomisk besparelse, som følge af at skøjtebanen ikke etableres i den kommende vinter, evt. kan anvendes til at finansiere vinterhjælp til udsatte borgere.

Forvaltningen vender tilbage til Undervisningsudvalget med en sag om en mulig konkurrence om at spare på energiudgifterne på den enkelte skole.

Indstilling

Forvaltningen indstiller,

1. At Magistraten godkender, at regeringens anbefalinger til energireducerende tiltag implementeres i Frederiksberg Kommune, som beskrevet i sagen - og
2. At Magistraten godkender forelagte konkrete tiltag om energireduktion i byrum og kommunens bygninger, som vil blive igangsat hurtigst muligt, herunder:
  - At skøjtebanen på Frederiksberg Runddel ikke etableres i vinteren 2022/23,
  - At der indledes dialog med erhvervslivet om muligheden for at reducere energiforbruget yderligere i forhold til julebelysningen i år,
  - At temperaturen generelt sænkes til 19 grader i de kommunale bygninger med undtagelse af dagtilbud, skoler, plejecentre samt sociale tilbud så som botilbud, aktivitetscentre og anbringelsessteder, idet der efter konkret vurdering kan dispenseres yderligere fra hovedprincippet,
  - At ventilation og belysning på rådhuset reduceres, som beskrevet i sagen - og
  - At forvaltningen arbejder videre med yderligere energireducerende tiltag og opretter postkassen ”sparpaaenergien@frederiksberg.dk”, hvor borgere kan skrive til med tips eller forslag til yderligere

energireducerende tiltag.

Sagsfremstilling

Den 8. september præsenterede Regeringen, KL og Danske Regioner en række initiativer med henblik på at reducere det offentlige energiforbrug i den kommende vinter. Initiativer foreslås på baggrund af den øgede risiko for en egentlig energikrise i Europa og Danmark, hvor der kan blive mangel på naturgas og andre energikilder, hvilket øger risikoen for såkaldte ”brown outs”, hvor det kan være nødvendigt at afbryde strømmen i perioder, og hvor der vil være generelle forsyningsvanskeligheder i spidsbelastningsperioder. Energikrisen forventes desuden at fastholde eller yderligere forhøje de udgifter, der vil være på energiforbruget i vinteren 22/23.

Regeringen har på den baggrund udsendt instruks til statens institutioner med henblik på at indføre initiativerne i de statslige bygninger hurtigst muligt og med ikrafttrædelse senest den 1. oktober 2022. Da staten ikke har instruksbeføjelser over kommunerne, er initiativer i stedet formuleret som anbefalinger for kommunerne, men som både stat og KL opfordrer kommunerne til at følge. På den baggrund indstiller forvaltningen, at de energireducerende tiltag også implementeres i Frederiksberg Kommune. Forvaltningen vil i den forbindelse nedsætte en energitaskforce, som får til opgave at implementere initiativerne.

De anbefalede energibesparende tiltag for offentlige bygninger er:

1. At sænke temperaturen til 19 grader i offentlige kontorbygninger mv.
2. Slukning af belysning udendørs på offentlige bygninger.
3. At forkorte fyringssæsonen.
4. Energistyrelsens kampagnemateriale med spareråd til arbejdspladsen fordeles blandt medarbejdere, så de har mulighed for selv at tage initiativer, såsom at slukke lyset og skærmen efter sig i møderum.

Der er i anbefalingerne til den statslige administration lagt op til, at det primært er kontor- eller administrationsejendomme, som er omfattet af de energireducerende tiltag. I den kommunale kontekst er det muligt at se bredere i forhold til, at kommunens driver en meget bred vifte af funktioner. Derfor har også specifikt været fremhævet, at det fx er muligt at undtage plejecentre eller vuggestuer.

Der er således lagt op til en pragmatisk tilgang, hvor kommunerne kan tilpasse reduktion af temperaturen og elforbruget til steder, hvor det driftsmæssigt giver mening og ikke hindrer opgaveløsningen over for borgerne – dog stadig med det hensyn, at energireduktioner skal ske i så mange af de offentlige bygninger som muligt og også med inddragelse af byrummet.

Ad 1. At sænke temperaturen til 19 grader i offentlige kontorbygninger

Der lægges op til, at Magistraten træffer en hovedbeslutning om generelt at sænke temperaturen i de kommunale bygninger til 19 grader denne vinter. Der er i retningslinjerne fra aftalen mellem regeringen, KL og Danske Regioner lagt op til, at friholde visse kommunale aktiviteter herfra. Derfor undtages dagtilbud, skoler, plejecentre samt sociale tilbud så som botilbud, aktivitetscentre og anbringelsessteder. Forvaltningen vil undersøge, om der er yderligere funktioner, som skal undtages fra hovedbeslutningen.

I vurderingen af, i hvilke bygninger og funktioner, der kan undtages, indgår bl.a. kriterier, som vægter brugernes sårbarhed, bygningens energiforbrug og generelle anvendelse, samt om der fx er fare for udvikling af skimmelsvamp, når temperatur og ventilation sænkes.

I de bygninger, hvor der beslutes at sænke temperaturen, og som er tilsluttet kommunens CTS-anlæg, kan varmen reguleres centralt, således at temperatursænkningen sker ved en styring af fremløbstemperaturen til radiatorerne. Det er ca. 80 pct. af den kommunale bygningsmasse, som er omfattet af den centrale reguleringsmulighed. Det kræver, at termostaterne indstilles ens i alle bygningerne, og at der ikke må stilles manuelt på disse. Der er derfor en vigtig kommunikationsopgave forbundet hermed.

I den øvrige del af de kommunale bygninger er det nødvendigt at inddrage det decentralt placerede tekniske personale i forhold til at sikre, at bygningerne opvarmes til det aftalte niveau. Denne dialog er en del af opgaven for den tværgående taskforce, som etableres i forvaltningen. Det samme gør sig gældende for dialogen med fx selvejende institutioner og kulturinstitutioner, som ikke er direkte omfattet af anbefalingerne men fx har en driftsaftale med Frederiksberg Kommune.

Hvis det fra forvaltningens side vurderes, at der er behov for særskilte politiske beslutninger, fx hvis det medfører en betydelig ændring af serviceniveauet for borgerne, vil beslutninger blive forelagt til politisk beslutning.

Konkret vil forvaltningen hurtigst muligt sænke temperaturen på rådhuset og i andre administrative bygninger. Der vil løbende blive holdt øje med, at temperaturen rundt omkring på rådhuset ikke kommer under de 19 °C i løbet af dagen. Der kan dog opstå situationer, særligt om morgenen, hvor bygningen opleves koldere bl.a. grundet sænkning af nattemperatur, og at en del af opvarmningen også skyldes menneskelig aktivitet.

Ad 2.

Slukning af belysning udendørs på offentlige bygninger og energireduktioner i byrummet

Anbefalingen, om at slukke udendørs belysning på offentlige bygninger, vil i kommunernes implementering indbefatte energireduktioner i bygninger både indendørs og udendørs samt i byrummet generelt. Mange kommuner har allerede udmeldt initiativer omkring belysning og adfærd for borgere og medarbejdere.

Konkret foreslår forvaltningen, at Magistraten godkender, at skøjtebanen ved Frederiksberg Runddel ikke opstilles i år pga. det høje energiforbrug. I vinteren 21/22 brugte skøjtebanen 187.500 kWh, hvilket svarede til ca. 300.000 kr. i el-udgift. Hvis elforbruget ligger på samme niveau i år, vil denne udgift formentlig blive næsten fordoblet, således at den samlede udgift forventes at beløbe sig til ca. 550.000 kr. Den endelige økonomi ved ikke at opstille skøjtebanen skal afdækkes nærmere. Spørgsmålet om etablering af skøjtebanen er oversendt fra Kultur- og Fritidsudvalget til Magistraten, idet beslutning om skøjtebanen forudsættes behandlet i indeværende sag med de øvrige tiltag til at imødegå den fornødne energikrise.

Kommuner som Aarhus, Randers, Viborg, Middelfart, Horsens, Vejle og Esbjerg har ligeledes besluttet ikke at etablere udendørs skøjtebane med henvisning til energikrisen.

I forbindelse med indgåelsen af budgetaftalen for 2023 er der allerede aftalt visse reduktioner af udendørs belysning, således at effektbelysning, som ikke har et sikkerhedsmæssigt formål, slukkes. Det er også besluttet, at julebelysningen vil blive slukket om natten. Forvaltningen vil implementere disse tiltag hurtigst muligt. Der lægges endvidere op til en drøftelse med erhvervslivet af, hvorvidt det er muligt at foretage yderligere reduktioner af energiforbruget på julebelysningen i år. Forvaltningen vil på den baggrund indlede en dialog med erhvervslivet herom. Magistraten vil blive holdt orienteret om dialogen.

Forvaltningen vil derudover straks slukke for effektbelysningen på rådhuset og nedsætte brugstiderne på ventilationen i rådhuset. Kommunens taskforce vil efter en periode evaluere effekten på indeklimaet og se, om der er behov for at justere på ventilationen.

Udover de konkrete nævnte tiltag vil den tværgående taskforce drøfte og tage beslutning om yderligere initiativer, der kan reducere energiforbruget, herunder også i institutioner, der ikke er omfattet af begrænsningen på varme. Det kan fx være adfærdsregulerende initiativer og oplysningskampagner, central styring af belysning og elopvarmning, opgaver for de decentrale driftsledere, elforbrug på kulturinstitutioner som eksempelvis svømmehaller, biblioteker mm. Alt sammen med fokus på fortsat også at sikre den kommunale opgavevaretagelse og almindelig drift.

Det vil derudover blive undersøgt, om der kan hentes yderligere energimæssige reduktioner ved fremrykning af indkøb af energirigtige lyskilder (lamper og gadebelysning). Såfremt der også er tale om væsentlige ændringer i serviceniveauet eller omdisponering af midler, vil beslutningerne blive forelagt til politisk.

Ad 3. At forkorte fyringssæsonen

Forvaltningen anbefaler, at initiativet om at forkorte fyringssæsonen ses i lyset af anbefalingen om at reducere temperaturen til 19 grader. En afkortning af fyringssæsonen afhænger bl.a. af de vejrmæssige forhold, hvorfor der vil blive taget en konkret vurdering i forhold til, hvornår opvarmning af bygninger med centralvarme startes og afsluttes.

Ad 4. Energistyrelsens kampagnemateriale med spareråd til arbejdspladsen fordeles blandt medarbejdere, så de har mulighed for selv at tage initiativer, såsom at slukke lyset og skærmen efter sig i møderum

Det bliver afgørende, at kommunes medarbejdere og bygningernes brugere tilpasser deres adfærd og medvirker til at reducere energiforbruget. Der er bl.a. konkrete tips til i materialet fra Energistyrelsen. Det vil kræve en indsats fx på skoler og i daginstitutioner mm. at få fokus på en god adfærdskultur omkring de energibesparende tiltag. Forvaltningen vil derfor se på, om kommunen kan gøre yderligere for at understøtte kampagnen og spredningen af materialet fra Energistyrelsen.

Midlertidig organisering af tværgående taskforce

For at sikre at de nødvendige beslutninger udføres i praksis, og at beslutningerne er koordinerede og sammenhængende med kommunes driftsopgaver overfor borgerne, vil forvaltningen etablere en midlertidig tværgående taskforce. Taskforcen sammensættes med de nødvendige kompetencer fra fagområderne og denne organiseringsform har tidligere vist sig at være effektiv senest i forbindelse med indkvarteringen af ukrainske flygtninge.

Det vil være taskforcens opgave at komme med faglige anbefalinger til, hvor og hvordan der kan reduceres på energiforbruget i form af varme eller el og koordinere de eventuelle politiske beslutninger. Det vil være en særskilt opgave for taskancen også at forholde sig til evt. ny lovgivning, udmeldinger fra KL og orientere sig i implementeringen af anbefalingerne i andre kommuner.

Forvaltningen har samtidig oprettet en elektronisk postkasse sarpaaenergien@frederiksberg.dk, som borgerne opfordres til at sende deres henvendelser til, hvis de har tips og forslag til, hvor der kan reduceres yderligere på energiforbruget.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at anbefalingerne vil være mulige at implementere i hovedparten af de kommunale bygninger. Det anbefales derfor, at Frederiksberg Kommune tilslutter sig implementeringen af de aftalte energireducerende initiativer og gennemfører de konkrete tiltag, som beskrevet i sagen. Forvaltningen vil samtidig nedsætte en taskforce, som kan implementere yderligere initiativer, der kan optimere det generelle energiforbrug under hensyntagen til opretholdelsen af den kommunale drift.

Økonomi

Selvom der i budget 2023 er afsat midler til de øgede energipriser, er det forventningen at den kommunale økonomi generelt vil være presset af de stigende energipriser, idet det ikke er muligt at forudsige, hvor længe de forhøjede priser vil vare, eller på hvilket niveau priserne lægger sig. De energireducerende tiltag vil derfor have en positiv indvirkning på kommunens økonomiske situation, om end det er for tidligt at vurdere den endelige effekt. Forvaltningen vil samtidig undersøge, om der kan være allerede disponerede midler, som med fordel kan omdisponeres til at fremme de energireducerende indsatser. Der kan også være tale om investeringer, som fremadrettet kan give en varig reduktion af el- eller driftsudgifter.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten

Punkt 317: Bevilling - Ny Søndervang

01.00.00-P00-2-18

Resume

Søndervang står over for at skulle moderniseres i nye rammer i et Nyt Søndervang med boliger til både plejecenter og botilbud jævnfør Masterplanen for modernisering af plejeboliger og den Sociale Masterplan. Dertil etableres faciliteter målrettet energi og bæredygtighed (bl.a. Klimaskole). Kommunalbestyrelsen godkendte licitationsresultat og forhandlingsmandat for projektet den 24. januar 2022 (sag nr. 13, lukket punkt) og Frederiksberg Kommune indgik på denne baggrund aftale med totalentreprenørteamet Hansson & Knudsen primo februar 2022 omkring opførelse af projektet.

Projektets økonomiske rammer er godkendt af Kommunalbestyrelsen og indarbejdet i kommunens budgetter dels i forbindelse med vedtagelsen af plejeboligmasterplanen samt i forbindelse med vedtagelsen af Budget 2019 og Budget 2020 og på konkrete sager (senest godkendelse af licitationsresultatet den 24. januar 2022 (sag nr. 13, lukket punkt). Med denne sag meddeles anlægsbevilling til dækning af udgifterne til projektering i perioden januar 2022 og frem mod vedtagelsen af Skema B primo 2023. Midlerne frigives af det i kommunens budget afsatte rådighedsbeløb til projektet.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Gunvor Wibroe, Mette Bang Larsen, Pelle Dragsted, Lone Loklindt, Freja Fokdal, Malene Sandfeld og Lotte Kofoed) og et flertal i Klima-, Plan- og Boligudvalget (Pelle Dragsted, Lone Loklindt, Malte Mathies Løcke og Rasmus Holme Nielsen), Ældre- og Omsorgsudvalget og Socialudvalget indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på 6,9 mio. kr. til opførelse af servicearealerne vedr. plejecenteret Ny Søndervang finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet på 3,2 mio. kr. i 2022 og 34,2 mio. kr. i 2023.
2. at der meddeles anlægsbevilling på 34,6 mio. kr. til opførelse af boligarealerne vedr. plejecenteret Ny Søndervang finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet på 12,9 mio. kr. i 2022 og 175,7 mio. kr. 2023.

Et mindretal i Magistraten (Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Helle Sjelle og Fasaël Rehman) og et mindretal i Klima-, Plan- og Boligudvalget (Nikolaj Bøgh, Carina Høedt og Anders Storgaard) undlod at stemme, idet mindretallet ønsker at etablere en selvejende institution.

Indstilling

Et flertal i Klima-, Plan- og Boligudvalget (Pelle Dragsted, Lone Loklindt, Malte Mathies Løcke og Rasmus Holme Nielsen) indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på 6,9 mio. kr. til opførelse af servicearealerne vedr. plejecenteret Ny Søndervang finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet på 3,2 mio. kr. i 2022 og 34,2 mio. kr. i 2023.
2. at der meddeles anlægsbevilling på 34,6 mio. kr. til opførelse af boligarealerne vedr. plejecenteret Ny Søndervang finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet på 12,9 mio. kr. i 2022 og 175,7 mio. kr. 2023.

Et mindretal i Klima-, Plan- og Boligudvalget (Nikolaj Bøgh, Carina Høedt og Anders Storgaard) undlod at stemme, idet mindretallet ønsker at etablere en selvejende institution.

Ældre- og Omsorgsudvalget og Socialudvalget

1. indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 6,9 mio. kr. til opførelse af servicearealerne vedr. plejecenteret Ny Søndervang finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet på 3,2 mio. kr. i 2022 og 34,2 mio. kr. i 2023.
2. indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 34,6 mio. kr. til opførelse af boligarealerne vedr. plejecenteret Ny Søndervang finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet på 12,9 mio. kr. i 2022 og 175,7 mio. kr. 2023.

Sagsfremstilling

Baggrund:

Søndervang står over for at skulle moderniseres i nye nye rammer i et Nyt Søndervang med boliger til både plejecenter og botilbud jævnfør henholdsvis 'Masterplanen for Modernisering af Plejeboliger' og 'Den Sociale Masterplan'. Dertil etableres faciliteter målrettet energi og bæredygtighed (blandt andet Klimaskole og Klimakøkken).

Kommunalbestyrelsen godkendte byggeprogram for opførsel af Ny Søndervang den 15. marts 2021 (sag nr. 103). Det nye byggeri skal etableres på Frederiksberg Forsynings grund på det areal, der hidtil har været anvendt til administration, opbevaring mv. Kommunalbestyrelsen godkendte køb af grund den 30. august 2021 (sag nr. 301, lukket punkt).

Kommunalbestyrelsen godkendte licitationsresultatet for Ny Søndervang og forhandlingsmandatet for den kommende forhandlingsfase med totalentreprenøren den 24. januar 2022 (sag nr. 13, lukket punkt). Frederiksberg Kommune indgik på denne baggrund en betinget totalentrepriseraftale med totalentreprenørteamet Hansson & Knudsen primo februar 2022 omkring opførsel af projektet. Aftalen er betinget af et godkendt Skema B.

Frederiksberg Kommunes bygherrerådgiver på projektet er Arkitema/Cowi.

Frigivelse af midler til projektering, bygherrerådgivning og administrative omkostninger

I perioden januar 2022 og frem mod vedtagelsen af Skema B forventeligt januar/februar 2023 søges der om frigivelse af midler til projektering og bygherrerådgivning, samt midler til intern projektledelse i By-, Byggeri- og Ejendomme.

Den samlede bevilling er fordelt på posterne projektering, rådgivning og administrative omkostninger. Fordelingen fremgår nedenfor:

Mio. kr.	Bolig inkl. moms	Service ex. moms
Projektering	32,9	6,56
Rådgivning eksternt	1,21	0,24
Adm. omkostninger	0,52	0,1
I alt	34,6 mio. kr.	6,9 mio. kr.

Fremadrettet proces

Lokalplanen forventes politisk behandlet af Kommunalbestyrelsen den 14. november 2022.

Skema A forelægges til politisk godkendelse forventeligt december 2022. Skema B godkendes administrativt forventeligt januar 2023, hvor byggetilladelsen forventeligt også godkendes.

Første spadestik forventes at finde sted primo 2023 efter godkendelsen af henholdsvis byggetilladelsen og Skema B. Der forelægges derfor en sag til politisk beslutning forventeligt februar 2022 i forlængelse af den administrative godkendelse af Skema B med henblik på frigivelse af det resterende afsatte rådighedsbeløb til dækning af udgifterne til selve udførselsfasen af byggeriet.

Dertil forelægges en separat sag til politisk beslutning forventeligt primo 2024 med henblik på frigivelse af det i budgettet afsatte rådighedsbeløb til inventar.

Økonomi

Såfremt indstillingen tiltrædes, meddeles henholdsvis anlægsbevilling på:

- 6,9 mio. kr. i skattefinansierede udgifter til servicearealerne på plejecenteret Ny Søndervang. Den samlede anlægsbevilling vil herefter udgøre 8,8 mio. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2022 og 2023.
- 34,6 mio. kr. i lånefinansierede udgifter til boligarealerne på plejecenteret Ny Søndervang. Der oprettes byggekredit i byggeperioden, hvorefter tilbagebetaling af det samlede lån finansieres af beboernes lejebetaling, når byggeriet er færdiggjort. Den samlede anlægsbevilling vil herefter udgøre 41,3 mio. kr finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2022 og 2023.

Ved en fejl har der ikke været søgt om anlægsbevilling på projektet vedr. udgifter afholdt i 2022. Det beløber sig til i alt 2,0 mio. kr. på servicedelen og 11,6 mio. kr. på boligdelen. Disse midler indgår i de samlede beløb, som søges anlægsbevilget med denne sag.

Der vil desuden blive forelagt bevillingssag vedr. den resterende del af rådighedsbeløbet, efter Skema B er godkendt, forventeligt i 1. halvår 2023.

Borgmesterpåtegning

Det bemærkes, at anlægsprojektet er igangsat, før der er givet anlægsbevilling fra kommunalbestyrelsen. Der er tale om en teknisk fejl, som i praksis ikke har haft nogen betydning for midlernes anvendelse.

Behandling

19. september 2022: Ældre- og Omsorgsudvalget og Socialudvalget

26. september 2022: Klima-, Plan- og Boligudvalget

3. oktober 2022: Magistraten

10. oktober 2022: Kommunalbestyrelsen

Historik

Indstilling 19. september 2022, pkt. 67:

Social-, Sundheds-, og Arbejdsmarkedsområdet indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på 6,9 mio. kr. til opførelse af servicearealerne vedr. plejecenteret Ny Søndervang finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet på 3,2 mio. kr. i 2022 og 34,2 mio. kr. i 2023.
2. at der meddeles anlægsbevilling på 34,6 mio. kr. til opførelse af boligarealerne vedr. plejecenteret Ny Søndervang finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet på 12,9 mio. kr. i 2022 og 175,7 mio. kr. 2023.

Indstilling 19. september 2022, pkt. 67:

Social-, Sundheds-, og Arbejdsmarkedsområdet indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på 6,9 mio. kr. til opførelse af servicearealerne vedr. plejecenteret Ny Søndervang finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet på 3,2 mio. kr. i 2022 og 34,2 mio. kr. i 2023.
2. at der meddeles anlægsbevilling på 34,6 mio. kr. til opførelse af boligarealerne vedr. plejecenteret Ny Søndervang finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet på 12,9 mio. kr. i 2022 og 175,7 mio. kr. 2023.

Indstilling 26. september 2022, pkt. 138:

Social-, Sundheds-, og Arbejdsmarkedsområdet indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på 6,9 mio. kr. til opførelse af servicearealerne vedr. plejecenteret Ny Søndervang finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet på 3,2 mio. kr. i 2022 og 34,2 mio. kr. i 2023.
2. at der meddeles anlægsbevilling på 34,6 mio. kr. til opførelse af boligarealerne vedr. plejecenteret Ny Søndervang finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet på 12,9 mio. kr. i 2022 og 175,7 mio. kr. 2023.

Bilag

Bevilling - Servicedel

Bevilling - Boligdel